Oplegnotitie voor:	Algemeen bestuur Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
Agendapunt:	-
Vergaderdatum:	4 september 2023
Onderwerp:	Bestuursrapportage 2023 en voortvloeiende 1e begrotingswijziging 2023
Behandeling:	Besluitvormend
(Ambtelijk) Portefeuillehouder VD:	Dhr. D. van Baarle
Portefeuillehouder AB:	Dhr. N. Meijer Keuze voor 2e
Auteur:	R. Moerenhout
Status:	Openbaar
Bijlagen:	1. Bestuursrapportage 2023 2. Aanbiedingsbrief Bestuursrapportage 2023 ter informatie en bijhorende 1e begrotingswijziging en 2e begrotingswijziging 2023 inzake versterkingsgelden BDuR ter zienswijze

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt verzocht om:

1. In te stemmen met de bestuursrapportage 2023 van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek.
2. Het Dagelijks Bestuur opdracht te geven de daaruit voortvloeiende begrotingswijziging met een tekort van ca. € 1.580.000 ter zienswijze aan de gemeenteraden voor te leggen begeleid door de bijgevoegde aanbiedingsbrief.
3. De portefeuillehouder financiën opdracht te geven het functioneel leeftijdsontslag (FLO-) dossier te onderzoeken en in het AB van 6 december met een definitief (financieel) advies te komen.

Afgestemd met:	Datum:	Standpunt/advies:
Bestuursadviseurs	21 augustus	Adviseursoverleg Gooi en Vechtstreek
Portefeuillehouder	2 augustus	

Inleiding

VRGV meldt in deze bestuursrapportage een overschrijding van de begroting. Belangrijkste oorzaak daarvan zijn de forse kostenstijgingen (loonstijging en prijsinflatie) die niet waren voorzien in de Kadernota- en Programmabegroting 2023. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid komt VRGV met een begrotingswijziging als gevolg van deze ontwikkelingen. VRGV vraagt op dit moment nog geen extra bijdrage van de gemeenten ter dekking van het tekort dat voortkomt uit de eerste begrotingswijziging 2023. Binnen de organisatie zijn alle inspanningen erop gericht om het verwachte tekort, waar dit verantwoord mogelijk is, te beperken. Wanneer het definitieve resultaat bekend is (bij het vaststellen van de Jaarstukken 2023), zal naar verwachting een extra incidentele bijdrage van de gemeenten gevraagd worden.

Aanleiding

Er is een tweetal financiële ontwikkelingen die in de Programmabegroting 2024 zijn verwerkt, die ook effect hebben in 2023, namelijk loonstijging en prijsinflatie. Deze ontwikkelingen zijn primair verantwoordelijk voor het verwachte incidentele tekort van € 1.580.000 in 2023. Destijds is afgesproken dat de financiële effecten voor 2023 in deze bestuursrapportage en bijgaande begrotingswijziging worden verwerkt. Dit is zowel in de Programmabegroting 2024 aangekondigd, als ook in het begeleidend schrijven richting de gemeenteraden gecommuniceerd. Anticiperend op dit proces is een extra AB-vergadering gepland op 4 september. De noodzaak hiervoor en het vervolgproces is hieronder toegelicht.

Proces
De genoemde financiële ontwikkelingen in de bestuursrapportage, en de toewijzing van de versterkingsgelden BDuR voor de Versterking crisisbeheersing en veiligheidsregio's, verplichten ons in het kader van de begrotingsrechtmatigheid om begrotingswijzigingen in te dienen. De begrotingswijziging inzake de versterkingsgelden BDuR wordt separaat aan het AB voorgelegd, maar wordt samen met de begrotingswijziging inzake de Burap 2023 in één aanbiedingsbrief ter zienswijze aan de gemeenteraden aangeboden.
De begrotingswijzigingen worden, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, 12 weken ter zienswijze gelegd bij de raden. Om de begrotingswijzigingen in het laatste AB van dit jaar, op 6 december, vast te kunnen stellen met inachtneming van deze zienswijzetermijn, is het noodzakelijk om dit extra AB op 4 september te organiseren. Hierbij is zo veel als mogelijk rekening gehouden met de zomervakantie. Het ambtelijke voortraject kon niet buiten de vakantieperiode plaatsvinden, maar de bestuurlijke vaststelling is zo kort als mogelijk na het einde van de zomervakantie gepland.

Doel van bestuursrapportage
De bestuursrapportage is onderdeel van de jaarlijkse P&C-cyclus. Er wordt gerapporteerd over de periode 1 januari t/m 30 juni 2023. De volgende rapportage over dit jaar vindt plaats in de Jaarstukken 2023. De bestuursrapportage is een verantwoordingsinstrument van de veiligheidsregio richting het algemeen bestuur en geeft inzicht in de operationele prestaties en de voortgang op de thema's en onderwerpen die genoemd zijn in de Programmabegroting 2023. Naast de rapportage op de voortgang, worden ook aandachtspunten en nieuwe, niet geplande, werkzaamheden (actuele ontwikkelingen) benoemd.
Naast de operationele en beleidsmatige rapportage wordt ook gerapporteerd op de afgesproken financiële kaders. Daarbij wordt uitgegaan van de gerealiseerde cijfers over het eerste halfjaar en op basis van verwachtingen voor de tweede helft van 2023 een inschatting gemaakt van het verwachte eindresultaat voor 2023.

Operationele prestaties brandweer
In de periode van 1 januari t/m 30 juni van 2023 zijn bij de meldkamer brandweer 1579 incidenten gemeld in de regio Gooi en Vechtstreek. Bij 879 incidenten (56%) heeft dit geleid tot een alarmering en uitruk van brandweereenheden. De andere incidenten konden door de meldkamer zelf worden afgehandeld.
Gemiddeld is de brandweer 147 keer per maand ingezet om een incident te bestrijden. De laatste jaren zien we, door vaker voorkomende storm- en wateroverlast en door het invoeren van de inzet van de brandweer bij reanimaties, een stijging in het aantal hulpverleningsincidenten naar gemiddeld 91 per maand. Het aantal brandincidenten is gemiddeld 52 per maand. Het aantal (niet geherclassificeerde) automatische brandalarmen (alarm) met uitruk is sinds de invoering van het landelijk protocol OMS in 2020 gedaald naar gemiddeld 3 à 4 incidenten per maand.
Meer gedetailleerde statistieken (per gemeente) zijn te vinden in hoofdstuk 1 van de rapportage

Actuele ontwikkelingen
De hoop en verwachting was dat na COVID-19 enige rust zou ontstaan. Intussen is duidelijk dat de opvang van ontheemden uit Oekraïne en daarnaast het bieden van ondersteuning bij de reguliere asielzoekersopvang ook dit jaar onze expertise en inzet vraagt.
De veelvuldige en langdurige inzet van de kennis en kunde van de veiligheidsregio bij crises is ook landelijk niet onopgemerkt gebleven. Het Rijk heeft daarom via de Brede doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) structureel extra middelen beschikbaar gesteld voor de versterking van, met name, crisisbeheersing en informatievoorziening. Om deze middelen binnen onze veiligheidsregio's doeltreffend te benutten worden gerichte versterkingsmaatregelen door het projectteam *Versterking crisisbeheersing en veiligheidsregio's* voorgesteld aan het AB.

Voortgang thema's
Vanzelfsprekend heeft de intensieve rol van onze organisatie bij de verscheidene crises zijn weerslag op de voortgang op andere thema's. Desalniettemin, zijn wij in staat gebleken om de reguliere taken in zekere mate te blijven vervullen. De intensieve samenwerking met Veiligheidsregio Flevoland werpt hier z'n vruchten af: we blijken minder kwetsbaar te zijn dan voorheen en op dossiers als informatieveiligheid, doorontwikkeling van onze crisisorganisatie, kwaliteitszorg en de vormgeving van de samenwerking wordt voortgang geboekt.

Dit alles ondanks de krapte op de arbeidsmarkt waardoor ook de veiligheidsregio meer moeite heeft om (specialistische) vacatures in te vullen. Dit is voor een groot deel te danken aan de loyaliteit en betrokkenheid van ons personeel. Dit is mooi om te zien en te voelen, maar heeft ook een potentiële keerzijde. Het kan namelijk betekenen dat overbelasting om de hoek komt kijken. Dat is niet wat wij, vanuit goed werkgeverschap, willen. De komende tijd zal dan ook serieus gekeken moeten worden naar het in balans brengen van belasting en belastbaarheid.

Financieel resultaat
Voor 2023 is de verwachting dat VRGV uitkomt op ca. € 1.580.000 negatief. Dit tekort wordt grotendeels veroorzaakt door een tweetal eerdergenoemde incidentele nadelen. Een uitsplitsing van de financiële voor- en nadelen per programma, inclusief verklaringen voor deze afwijkingen ten opzichte van de PGB2023, is opgenomen in hoofdstuk 5 van de rapportage en hieronder.

Programma-onderdeel	PGB2023	BURAP2023	Verschil
Brandweerzorg incl. meldkamer	17.009.604	19.318.392	-2.308.788
Veiligheidsbureau	536.340	540.781	-4.441
GHOR	978.473	978.473	0
Bevolkingszorg	508.404	504.899	3.505
Totaal	**19.032.821**	**21.342.545**	**-2.309.724**
Bijdrage gemeente	-19.880.651	-19.880.651	0
Bijdrage huisvesting	-649.852	-649.852	0
Bijdrage bevolkingszorg	-508.404	-508.404	0
Bijdrage Veiligheidsbureau	-396.390	-396.390	0
Rijksbijdrage (incl 998k BDuR versterk.geld)	-3.301.781	-4.672.788	1.371.007
Financieringsfunctie	-374.812	-374.812	0
Totaal	**-25.111.890**	**-26.482.897**	**1.371.007**
Overhead	6.113.737	6.752.012	-638.275
Totaal	**6.113.737**	**6.752.012**	**-638.275**
Bedrag voor de heffing voor de VPB	**0**	0	0
Mutaties reserves	**-34.667**	**-34.667**	**0**
Totaal	**0**	**1.576.993**	**-1.576.993**

Verklaring financieel resultaat

Voordelen ten opzichte van de Programmabegroting 2023
Het Rijk heeft de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) bijgesteld met loon- en prijscompensatie (€ 373k). Deze compensatie is ingezet ter dekking van een gedeelte van de loon- en prijsstijging.

Nadelen ten opzichte van de Programmabegroting 2023
We constateren twee substantiële (incidentele) financiële nadelen voor 2023 die van grote invloed zijn op het resultaat. Deze zijn bij de Programmabegroting 2024 al aan u bericht, namelijk de loon- en prijscompensatie. Deze ontwikkelingen zijn in de Programmabegroting 2024 verwerkt, dus zorgen incidenteel in 2023 voor een tekort. Destijds is afgesproken dat de financiële effecten voor 2023 in deze burap en bijgaande begrotingswijziging worden verwerkt. Dit is zowel in de Programmabegroting 2024 zelf aangekondigd, als ook in het begeleidend schrijven richting de gemeenteraden gecommuniceerd. Door deze ontwikkelingen nu uit te werken in de burap en de effecten ervan in een begrotingswijziging op te nemen, komen we onze afspraak na.

- Het gaat allereerst om een stijging van de loonkosten als gevolg van de nieuwe cao veiligheidsregio 2023 (per saldo € 1.030k).
- Ten tweede de opgelopen prijzen als gevolg van de gestegen inflatie (per saldo € 550k).

Neutraal ten opzichte van de Programmabegroting 2023
Het Rijk heeft via de BDuR extra gelden beschikbaar gesteld voor de Versterking crisisbeheersing en veiligheidsregio's. Voor VRGV gaat het om € 998k in 2023. Deze gelden zijn in 2023 ingezet voor structurele en incidentele projecten, zodat we de komende jaren kunnen voldoen aan de gestelde doelen vanuit het Rijk.

De kosten die door de veiligheidsregio gemaakt worden voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne zijn naar verwachting € 760k. Deze kosten worden volledig gedeclareerd bij het Rijk en zijn voor VRGV dus kostenneutraal.

De kosten gemaakt in het kader van de opvang van reguliere asielzoekers bedragen in 2023 in totaal € 540k en worden gedeclareerd bij het Centraal orgaan opvang asielzoekers (COA). Dit dossier is daarmee kostenneutraal voor VRGV.

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)
Een financiële ontwikkeling die in de bestuursrapportage wordt geconstateerd, maar die nog verdere uitwerking en doorgronding vraagt is de berekening van de voorziening voor het functioneel leeftijdsontslag. De FLO-regeling is een landelijke regeling die voorziet op een uitkering voor personen in bezwarende beroepen (zoals brandweer) die hun professie redelijkerwijs niet hun gehele werkzame leven kunnen uitoefenen. Brandweermensen maken daardoor aanspraak op een uitkering tot zij de pensioengerechtigde leeftijd behalen. VRGV heeft geen invloed op deze landelijke wetgeving of de totstandkoming van FLO-afspraken.

Als gevolg van het FLO-overgangsrecht vanaf 2017 is voor toekomstige verplichtingen een voorziening gevormd. De accountant heeft naar aanleiding van de controle van de Jaarstukken 2022 bedongen dat er een herberekening plaatsvindt van de kosten op dit dossier. Daarnaast leiden nieuwe cao- en FLO-afspraken tot een toename van de kosten. Door een besluit van de belastingdienst inzake het financiële regime van de uitvoering regeling is er extra financiële druk ontstaan voor de werkgever op deze regeling. De juridische status van dit besluit wordt nog onderzocht op dit moment.
Deze toename betreft maximaal € 950k incidenteel in 2023. Het algemeen bestuur wordt verzocht om de portefeuillehouder financiën opdracht te geven om de uitwerking hiervan te onderzoeken en hierover uiterlijk in het AB van 6 december te rapporteren.
Het definitieve (incidentele) effect zal worden opgenomen in de Jaarstukken 2023.
VRGV loopt hierdoor mogelijk een risico met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid, omdat deze ontwikkeling is gesignaleerd, maar niet is vertaald in een begrotingswijziging waarbij de gemeenteraden de mogelijkheid is geboden hierop zienswijze te leveren.

Begrotingswijziging
In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het noodzakelijk naar aanleiding van de geconstateerde financiële ontwikkelingen in deze burap een begrotingswijziging door te voeren en deze ter zienswijze aan de gemeenteraden aan te bieden. Deze zienswijze heeft nadrukkelijk enkel betrekking op de begrotingswijziging en niet op de inhoud van de bestuursrapportage. Met inachtneming van de wettelijke 12 weken zienswijzetermijn, zal de begrotingswijziging definitief worden vastgesteld in het AB van begin december.

Programma-onderdeel	PGB2023	BURAP2023	Verschil	PGB2023 1e wijziging	PGB2023 na 1e wijziging
Brandweerzorg incl. meldkamer	17.009.604	18.333.641	-1.324.037	-1.324.037	18.333.641
Veiligheidsbureau	536.340	540.781	-4.441	-4.441	540.781
GHOR	978.473	978.473	0	0	978.473
Bevolkingszorg	508.404	491.650	16.754	16.754	491.650
Totaal	**19.032.821**	**20.344.545**	**-1.311.724**	**-1.311.724**	**20.344.545**
Bijdrage gemeente	-19.880.651	-19.880.651	0	1.576.993	-21.457.645
Bijdrage huisvesting	-649.852	-649.852	0	0	-649.852
Bijdrage bevolkingszorg	-508.404	-508.404	0	0	-508.404
Bijdrage Veiligheidsbureau	-396.390	-396.390	0	0	-396.390
Rijksbijdrage (BDuR)	-3.301.781	-3.674.788	373.007	373.007	-3.674.788
Financieringsfunctie	-374.812	-374.812	0	0	-374.812
Totaal	**-25.111.890**	**-25.484.897**	**373.007**	**1.950.000**	**-27.061.890**
Overhead	6.113.737	6.752.012	-638.275	-638.275	6.752.012
Totaal	**6.113.737**	**6.752.012**	**-638.275**	**-638.275**	**6.752.012**
Bedrag voor de heffing voor de VPB	**0**	0	0	0	0
Mutaties reserves	**-34.667**	**-34.667**	**0**	**0**	**-34.667**
Totaal	**0**	**1.576.993**	**-1.576.993**	**0**	**0**

VRGV vraagt niet direct een bijdrage van de gemeenten ter dekking van het tekort, omdat binnen onze organisatie alle inspanningen erop gericht zijn dit tekort, waar dit mogelijk is, te beperken. Het voorstel is daarom om eenmalig bij het vaststellen van de Jaarstukken 2023, wanneer het definitieve resultaat bekend is, een extra incidentele bijdrage van de gemeenten te vragen.

Beoogd effect

Een compacte Bestuursrapportage die inzicht geeft in de beleidsmatige en financiële voortgang in de eerste helft van 2023, alsmede een financiële eindejaarsprognose afgezet tegen de Programmabegroting 2023. Zodoende wordt verantwoording afgelegd over de activiteiten van de veiligheidsregio en wordt het algemeen bestuur tijdig geïnformeerd over (nieuwe) ontwikkelingen.

Argumenten

1. In overeenstemming met de Gemeenschappelijke Regeling het tijdig informeren van het bestuur over de voortgang in 2023.

2. Er is getracht de bestuursrapportage zo kort en bondig mogelijk weer te geven. Door de rapportage te presenteren als interactieve PDF is de leesbaarheid en navigatie verbeterd.

3. Door naar aanleiding van deze rapportage een begrotingswijziging door te voeren voor de geconstateerde ontwikkelingen, voldoen we aan de wet- en regelgeving ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid.

4. Door niet direct een extra bijdrage van de gemeenten te vragen, maar als organisatie alle inspanningen te richten op het op verantwoorde wijze beperken van het tekort, hopen wij ons steentje bij te dragen in een financieel roerige periode voor zowel gemeenten als veiligheidsregio's.

Kanttekeningen/ Risico's

Het gepresenteerde voorlopige resultaat voor 2023 is een prognose op basis van de informatie die momenteel bekend is. Onverwachte financiële ontwikkelingen later dit jaar, zowel voordelig als nadelig, kunnen het resultaat beïnvloeden. Dit zal blijken in de Jaarstukken 2023.

Door de geconstateerde ontwikkelingen op het FLO-dossier niet in de begrotingswijziging te verwerken, ontstaat het risico dat VRGV mogelijk niet voldoet aan de wet- en regelgeving met betrekking tot begrotingsrechtmatigheid.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

Vervolg (Proces en Uitvoering)

- De bestuursrapportage wordt na vaststelling aan de raden van de deelnemende gemeenten verstuurd ter informatie.
- De begrotingswijziging wordt ter zienswijze aan de raden voorgelegd. Definitieve vaststelling van de begrotingswijziging door het algemeen bestuur zal, met inachtneming van de 12 weken wettelijke zienswijzetermijn, in december plaatsvinden.
- De bestuursrapportage wordt na vaststelling gepubliceerd op de openbare website van de veiligheidsregio

Communicatie (Intern, Extern)

Tekst voor raadsinformatiebrief Gooi en Vechtstreek:

Bestuursrapportage
De Bestuursrapportage 2023 is aan het algemeen bestuur aangeboden en op 4 september vastgesteld. De bestuursrapportage is een tussentijdse verantwoording van Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek (VRGV) over 2023. Het geeft inzicht in de voortgang op de thema's en onderwerpen die genoemd zijn in de Programmabegroting 2023. Naast de operationele cijfers en de rapportage op de voortgang worden ook aandachtspunten en nieuwe, niet geplande, werkzaamheden (actuele ontwikkelingen) benoemd.

De centrale vraag is of VRGV datgene doet wat het in de Programmabegroting 2023 heeft toegezegd binnen de daarbij vastgestelde financiële kaders. Wat wordt er gedaan dat niet in de programmabegroting is aangegeven? Wat is de financiële prognose voor 2023? Waar zijn onder- en of overschrijdingen op budgetten en wat is de oorzaak daarvan? Welke nieuwe risico's zijn er gesignaleerd?

De rapportage begint met een verslag van de operationele prestaties van VRGV en meer specifiek van risicobeheersing en incidentbestrijding.

De vastgestelde bestuursrapportage is 5 september jl. ter informatie aan de raden verstuurd tezamen met de daaraan gekoppelde begrotingswijziging. Deze begrotingswijziging is ter zienswijze aan de raden voorgelegd. U heeft 12 weken de tijd, oftewel tot 28 november aanstaande, om uw zienswijze op de begrotingswijziging te delen.